

Патріарше Послання
на Святу Пасху

№. Прот. 244

+ ВАРФОЛОМІЙ
МИЛІСТЮ БОЖОЮ
АРХИЄПИСКОП КОНСТАНТИНОПОЛЬСЬКИЙ, НОВОГО РИМУ І
ВСЕЛЕНСЬКИЙ ПАТРІАРХ
УСІЙ ПОВНОТІ ЦЕРКВИ:
БЛАГОДАТЬ, МИР ТА МИЛІСТЬ ВІД ХРИСТА, ЩО ВОСКРЕС У
СЛАВІ

Чесні браття Ієрархи та возлюблені Чада у Господі,
З волі й благодаті Бога, подателя всіх дарів, пройшовши змагання Святого і Великого посту і провівши з каяттям Тиждень Страстей Господніх, ось ми радіємо святкуванню Його прекрасного Воскресіння, через яке ми були відкуплені від тиранії пекла.

Славне Воскресіння з мертвих Спаса Христа є спільним воскресінням усього роду смертного і передчуттям досконалості всіх, а також сповнення Божественної Ікономії в Небесному Царстві. Ми беремо участь у невимовній таємниці Воскресіння в Церкві, будучи освяченими в її таїнствах і переживаючи Пасху, «яка відчинила нам двері раю», не як спогад про подію минулого, а як квінтесенцію Церковне життя, як присутність Христа завжди серед нас, ближче до нас, ніж ми самі до себе. На Пасху православні відкривають своє справжнє єство у Христі; вони інтегровані в рух усього суцього до Останніх часів, «з невимовною і славною радістю» (1 Петра 1,8), як «діти світла і діти дня» (1 Сол. 5,5).

Головною рисою православного життя є його воскресний пульс. Філософи помилково описували православну духовність як «похмуру» та «осінню». Навпаки, західні люди справедливо хвалять витончену проникливість православних у відношенні до значення та глибини пасхального досвіду. Але ця віра ніколи не забуває, що шлях до Воскресіння проходить через Хрест. Православна духовність не визнає

ні утопізму Воскресіння без Розп'яття, ні песимізму Хреста без Воскресіння. Тому в православному досвіді зло не має останнього слова в історії, а віра у Воскресіння служить мотивацією боротьби з присутністю зла та його наслідками у світі, діючи як потужна перетворююча сила. У православній самосвідомості немає місця ні покорі злу, ні байдужості до розвитку людських справ. Навпаки, його внесок у перетворення історії має богословську та екзистенціальну основу, і він розкривається без ризику ототожнення Церкви зі світом. Православний вірний усвідомлює протилежність між мирською реальністю та есхатологічною досконалістю. І тому не може залишатися бездіяльним перед будь-якими негативними вимірами світу. З цієї причини Православна Церква ніколи не вважала боротьбу за перетворення світу безглуздом. Наша віра у Воскресіння зберегла Церкву як від замкнутості та байдужості до світу, так і від секуляризації.

Для нас, православних, уся таємниця і екзистенційний скарб нашого благочестя зосереджено у Пасхі. Коли ми чуємо, що «жахнулись» мироносиці «ввійшовши до гробу, побачивши там юнака, що праворуч сидів, і був одягнений в білу одежу» (Мк. 16,5), це характеризує величезність і суть нашого досвіду віри як досвіду екзистенційного подиву. Коли ми чуємо, що «жахнулись вони», це означає, що ми опиняємось перед таємницею, яка стає глибшою, чим більше ми до неї наближаємося, відповідно до того, що було сказано, що наша віра «це не курс від таємниці до знання, але від знання до таємниці».

Тоді як заперечення таємниці екзистенціально звужує людину, повага до таємниці відкриває їй ворота раю. Віра у Воскресіння є найглибшим і найяснішим виявом нашої свободи; точніше, це народження свободи як добровільне прийняття найвищого божественного дару, а саме обожнення благодаттю. Православна Церква, як «пережите Воскресіння», є простором «справжньої свободи», яка для християнського життя є основою, шляхом і долею. Воскресіння Христове – це добра звістка свободи, дар свободи та гарантія «спільної свободи» у «вічному житті» Царства Отця, Сина і Святого Духа.

З цими почуттями, шановні браття і улюблені чада, сповнені радості участі в «спільному всіх торжеств», отримавши світло від незгасаючого світла та віддавши славу Христу, який воскрес із мертвих і приніс життя всім, поминаючи в цей всесвятковий «обраний і святий день» усіх наших братів і сестер у важких обставинах, ми молимося до нашого Господа, «що смертю смерть подолав», Бога миру, щоб Він умиротворив світ і просвітив наші кроки до всякого доброго і угодного Йому діла, вигукуючи радісний гімн «Христос Воскрес»!

Фанар, Свята Пасха 2024 року
+ Варфоломій Константинопольський,
Палкий молитвенник
перед воскреслим Господом за всіх вас